

2. lpp. **Sabiedriskā kārtība un pamācība atkritumu apsaimniekošanā.**
3. lpp. **Vai ticību var nolikt uz galda?**
4. lpp. **Vaļasprieks, veselība, volejbols!**
5. lpp. **Laura Pinkena: «Tieši mierīgajās vietās ir eksotika».**
6. lpp. **No skrandām līdz mežģīnēm. Pils diena aicina! Un Muzeju nakts arī.**
6. lpp. **Lielās dienas un citi raibumi.**
6. lpp. **Deputāti joprojām gaida tautu.**

Redaktora vārdi

Par labo

Vispirms par sliktu. Pirms gadsimta ceturkšņa man laimējās būt Marju Lauristinas lekcijā. Atceros ievērojamās igauņu zinātnieces izstāstīto eksperimentu. Amerikāņi esot iestrādājuši filmā kāda dzēriena reklāmu, taču tik īsus iestarpinājumus, ka cilvēka apziņa to neuztver. Pasākuma līdzdalībnieki gaidījuši netālos bāros. Un patiesi, lielā daļa kino apmeklētāju pēc seansa vispirms esot devušies uz tuvāko kafējnicu, lai pieprasītu filmā reklamēto dzērienu.

Nehumāni, vai ne. Bet vai mēs ik dienu neapēdam īpašu informāciju? Protams, ne tik viltīgi pasniegtu kā tajā izmēģinājumā, tomēr — īsti pat neapzināties, kā mūsos nogulsņējas daudzveidīgās negatīvās ziņas no visa lasītā un dzirdētā. Un pēc tam — kā nu katrs tālāk izpaužamies...

Kādu zīmju vairāk *Dundadzniekā*, «+» vai «-», lai spriež lasītāji. Pirms gadiem 30 mans skolotājs Andrejs Skailis teica: ar humoru jums viss ir kārtībā, tikai žults par maz. Iespējams, ka dzīves gaitā arī man pēdējās klūvis vairāk, jācer, ka pirmais pavisam nav izplēnējies.

Bet nu kā solīts — par labo. Pirms gada atklāju naivu veidu, kā pretoties negatīvajam, — Latvijas Radio 3 *Klasika*. Gatavojot un ēdot brokastis, stundu pavadu *it kā* citā pasaulē. *It kā*, jo — tepat jau uz zemes, tepat īstenībā. Par laimi, cilvēku sirdīs un kaulu smadzenēs iegulst ne tikai noliedzošais, bet arī gaišais. To vēlu katram — atrast sev labvēlīgo, derīgo, pacilājošo un tam veltīt kādu brīdi katru dienu. Jūs piedzīvosiet, ka ar laiku paši kļūsiat maķenīt gaišāki.

Alnis Auziņš

Pavasaris — putnu migrāciju laiks!

Gribas ticēt, ka Latvijā nav cilvēka, kurš, izdzirdot gājputnu balsis, nebūtu pacēlis galvu, mēģinot saskatīt skaņas avotu. Balss ir viens no nozīmīgākajiem komunikāciju veidiem, kas gājputniem palīdz veikt organizētu, precīzu un drošu ceļojumu. Lai to nodrošinātu, svarīga ir pieredze un efektīva pārvietošanās. Piemēram, zosis un dzērves lido kāšos, jo tā ir vieglāk veikt garus pārlidojumus — visīstākā aerodinamika, ko, starp citu, savā sadzīvē cenšamies izmantot arī mēs, cilvēki. Kāšu priekšgalā vienmēr lido vecākie un pieredzējušākie putni, kas, izmantojot īsāko maršrutu, baru ved uz labākajām atpūtas un barošanās vietām.

Tomēr, kā gan putni zina, kur lido? Izrādās, pārlidojumu laikā tie izmanto vairākus orientierus — sauli, zemes magnētisko spēku, nakts laikā — zvaigznes, daļēji arī ainavas. Tieši šo dabas fenomenu kopums putniem palīdz atrast labākās, klusākās barošanās un atpūtas vietas. Cilvēku saimnieciskās darbības dēļ šādu vietu uz zemeslodes kļūst arvien mazāk, tādēļ jo īpaši ir jāsargā esošās — īpaši aizsargājamā dabas teritorijas.

Patlaban — aprīļa beigās un vēl maija sākumā — mūsu apkārtnes labākajā putnu vērošanas vietā, Kolkastragā, ir iespēja

redzēt teju visas Latvijas putnu sugas. Ne velti šajā laikā Kolkastragu apmeklē ne tikai pašmāju putnu vērotāji un fotogrāfi, bet arī skandināvi, vācieši un briti. Ja arī jūs tirda zinātkāre par putniem un to dzīvesveidu, brauciet uz Kolku — skatīties, klausīties un saprast.

Helmuts Hofmanis, Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālās administrācijas darbinieks

Vilņa Skujas foto

Aprīļa mozaīka

Daba ieskandinājusi pavasara sākuma akordus, kas aprīļa beigās jau pārauguši skanīgā melodijā ar daudzbalssīgu putnu kori debesīs. Pēc senlatviešu tradīcijām aprīli dēvē par sulu mēnesi, bet aprīli Kolkastraga apkārtnē pilnīgi noteikti var saukt arī par putnu mēnesi. Pirmie saules stari vēl nav paspējuši izkausēt sniegu mežmalās, kad šurp ierodas dažādās valodās runājoši, kas, pieplakuši pie optiskajām ierīcēm, vēro debesīs vīrs Kolkastraga un cītīgi atzīmē savos piezīmes.

Nu jau arī Latvijas sabiedrībai arvien pazīstamā kļūst nodarbe, ko sauc par putnu vērošanu, jo tās daudzzināšanai Latvijas Ornitoloģijas biedrība un Dabas aizsardzības

pārvalde vairākus gadus rīko Putnu dienas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.

23. aprīļa rīta pusē putnu vērotājus Kolkastragā ar akcijas atbalstītāja *Cemex* sarūpētu saldo cienastu sagaidīja ornitologs Helmuts Hofmanis. Vērotāju nebija sanācis daudz, putnu bija krietni vairāk. Helmuts ieskatās binoklī un nosaka: «Zvirbulvānags». Pēc brīža atkal ieskatās: «Bikšainais klijāns, ... zaļžubīte, ... cekulainais zvirbulis, ... pūkpīle». Kā tos visus atšķirt un vēl lidojumā? Izrādās, katrai sugai ir ne tikai atšķirīgs izskats, bet arī tai vien raksturīga gaita.

Kad putni pavasara debesīs būs saskaitīti, uzkāpiet šlīteres kalnos! Tur zied vizbuli. Balti un zili.

Dženeta Marinska, ne tikai putnu vērotāja

Lielā talka

Stāsta Saimnieciskā dienesta vadītājs Andris Kojro.

Kaut gan Lielās talkas oficiālais laiks ir 30. IV no plkst. 9.00 līdz 15.00, mēs tāpat kā citugad talkojam apmēram mēnesi. *Simtlatnieki* vāc atkritumus gar ceļmalām, ir apsekti kapi, salasīti stikli un papīri, kas atrodas ārpus kapsētām. Šogad «guvums» bija niecīgs, jo pērn jau daudz padarīts. Iepriekš nebija tik daudz cilvēku, ko nodarbināt. Pa gadu pārāk daudz atkritumu nesakrājas. Šogad, piemēram, pie mazajiem kapiem savācām tikai dažus maisus. Sakopām arī apkārtni pie Valpenes piramīdas, Liepniekvalka alām, Baložezera. Cilvēki interesējas par iespēju nozāgēt lielos, pāraugušos un bīstamos kokus. Lai šādu koku varētu nozāgēt, nepieciešams speciāls grozs. Arī savā teritorijā nozāgējam pāraugušos kokus.

Pašvaldība ir aicinājusi skolēnus sakopt parku, kur 4. VI notiks plašs un nozīmīgs pasākums — Kurzemes Dziesmu diena.

Kā pieteikties talkai? Jāpiereģistrējas talkas mājas lapā un jāpaziņo par talkas vietu un laiku man, lai zinātu, kad un uz kuriem piegādāt maisus. Tiem, kas nelieto internetu, uzreiz jāpiesakās pie manis.

Šogad, maiši ir dzeltenī, lai atšķirtu tagad savāktos no pērn neizvestajiem.

Aicinu piedalīties Lielajā talkā!

Diāna Siliņa

Dundagā

29. IV plkst. 19.00 pils salonā Lailas Pabērzas dzejoļu grāmatas *Kurpes puķēs* atvēršanas svētki. Ieeja brīva.

1. V kino diena. Plkst. 11.00 bērniem multiplikācijas filmu programma (ieeja pa Ls 0,50), plkst. 13.00 režisora Armanda Zvirbulļa filma visai ģimenei *Mazie laupītāji* (Ls 1,00), plkst. 15.00 Arvīda Krieva spēlfilma *Dancis pa trim* (Ls 2, pensionāriem un skolēniem Ls 1,50).

6. V plkst. 13.30 Māmiņdienas koncerts.

14. V Pils diena (sk. 6. lpp.).

14. V Muzeju nakts Kubalu skolā *Mūsmāj ciemiņ* no plkst. 19.00 līdz pusnaktij.

Kolkā

6. V plkst. 15.00 pamatskolā Māmiņdienas koncerts. Piedalās bērnudārza, pamatskolas un mūzikas skolas audzēkņi.

Amatnieku spiets Ancē

Ančiņi aicina 7. V uz 5. amatnieku spietu Ances kultūras namā. Svētku atklāšana plkst. 12.00. Tuvākas ziņas pa tālruni 22037982 vai cāt Ances kultūras nama vadītājam Inetai Strazdiņai.

Liekam aiz auss!

Par sabiedrisko kārtību

Laiks atskatīties uz 2011. gada pirmo ceturksni, kā arī uz visu iepriekšējo gadu.

Diemžēl arī šajā gadā neiztiek bez sabiedriskās kārtības pārkāpumiem. Lai gan trūkst iztikas līdzekļu un pieaug pabalstu pieprasījums Sociālajā dienestā, palīdzības saņēmējiem paliek līdzekļi arī alkohola iegādei. Par dažādiem administratīvi sodāmiem pārkāpumiem sastādīti 13 administratīvā pārkāpuma protokoli.

Salīdzinot 2010. un 2009. gadu, sabiedriskā kārtība Dundagas novadā tomēr ir jūtami uzlabojusies. Patruļstundu skaits pērn bijis 637, aizpērn — 520, par alkohola lietošanu pērn sastādīti 16 protokoli, aizpērn — 42. Ceļu policijai 2010. gadā nodotas 16 personas, kas vadījušas transporta līdzekli alkohola reibumā, 2009. gadā — 4 personas. Sadarbībā

ar Dundagas Sociālā dienesta darbiniekiem Bāriņtiesu pērn veiktas 55 apsekošanas, aizpērn — 30. Pērn izskatīti un sniegtas atbildes uz 20 iesniegumiem, aizpērn — uz 11.

2010. gada jūnija vidū pieņēma grozījumus Administratīvā pārkāpuma kodeksā par nepilngadīgu personu smēķēšanu un alkohola lietošanu, un novadā sastādīti 12 administratīvā pārkāpuma protokoli. Alkohola nodošana nepilngadīgu personu rīcībā pērn fiksēta 3 gadījumos, aizpērn — 4. Šai problēmai pievērsīsim vēl lielāku uzmanību, jo vecāki «nezina», ka viņu nepilngadīgās atvases smēķē, nejut cigarešu dūmu smaku, pusaudzīm ierodoties mājās no klaiņošanas naktī pa Dundagu.

Par sadzīves atkritumiem

No 2010. gada 27. I mūsu novadā ir apstiprināti pašvaldības saistošie noteikumi Nr. 3 *Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Dundagas novada pašvaldības teritorijā*.

Noteikumos teikts, ka atkritumi ir jebkurš priekšmets, no kura tā valdītājs atbrīvojas, ir nolēmis vai spiests atbrīvoties un kas atbilst atkritumu klasifikatorā noteiktajām kategorijām. Sadzīves atkritumi ir mājsaimniecības atkritumi, kurus neklasificē kā bīstamos atkritumus, kā papīrs, stikls, virtuves atkritumi, plastmasa, metāls un citi atkritumi (arī lielgabari), kā arī tiem pielīdzināmie atkritumi, kas rodas apkalpojošā sfērā un uzņēmumos.

Šo noteikumu mērķis ir samazināt atkritumu rašanos to izcelsmes vietās un ievērojami samazināt kopējo radīto atkritumu daudzumu; ieviest otrreiz izmantojamo atkritumu savākšanas, šķirošanas un pārstrādes sistēmu, vienlaikus samazinot atkritumu poligonā noglabājamo atkritumu daudzumu līdz minimumam; noteikt atkritumu apsaimniekošanas kārtību un nodrošināt, ka atkritu-

mus iznīcina vai apglabā, neapdraudot cilvēku veselību un vidi.

Ikviens nekustamā īpašuma īpašnieks vai lietotājs Dundagas administratīvajā teritorijā ir atbildīgs par atkritumu savākšanu un izvešanu no īpašumā vai valdījumā esošās teritorijas. Viņam jāieklaujas novada pašvaldības organizēto atkritumu apsaimniekošanas pasākumu īstenošanā gan ar savu darbību, gan maksu par saņemtajiem pakalpojumiem.

Atkritumu radītāja pienākums ir tiesību aktos noteiktajā kārtībā, bet ne vēlāk kā mēnesi pēc nekustamā īpašuma pārņemšanas īpašumā vai lietošanā slēgt līgumu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu ar atkritumu apsaimniekotāju, kam ir līgums ar novada domi. Atkritumu radītājs iesaistās dalītas sadzīves atkritumu vākšanas pasākumos atbilstoši atkritumu apsaimniekošanu regulējošajiem tiesību aktiem, kā arī valsts reģi-

Par sīko huligānismu, kas izpaužas kā miera traucēšana apkārtējiem iedzīvotājiem, pērn sastādīti 4 administratīvā pārkāpuma protokoli, aizpērn tikai 1. Vairāk sākuši klaiņot saimnieku pamesti suņi, kas pamanījusi uzbrukt meža dzīvniekiem un arī sakost kājāmgājējus. Par *Dzīvnieku aizsardzības likuma* neievērošanu un dzīvnieka klaiņošanu šogad sastādīti 5 protokoli.

Līdz ar sniega nokušanu atklājušies nepatīkami skati, suņu mēsli visos zālienos un uz gājēju celiņiem. Suņu saimniekus par to bargi sodīs. 2006. gada 4. aprīlī izdoto Ministru kabineta noteikumu Nr. 266 *Labturības prasības mājās (istabas) dzīvnieku turēšana* 9. daļas *Mājās (istabas) dzīvnieka īpašnieka un turētāja tiesības un pienākumi* 52.3. punktā paredzēts: apdzīvotu vietu teritorijā savākt sava mājās (istabas) dzīvnieka ekskrementus.

Ir sākusies velosipēdistu sezona, tāpēc lūdzu vecākus pievērst lielāku uzmanību bērniem — divriteņu lietotājiem. Velosipēdam jābūt aprīkotam ar gaismas atstarotājiem saskaņā ar ceļu satiksmes noteikumiem, velosipēdistam līdzī jābūt attiecīgās kategorijas

onālajam un Dundagas novada domes atkritumu apsaimniekošanas plānam, — atkritumu savākšanai no atkritumu apsaimniekotāja iegādājas vai izmanto viņu uzstādītās saskaņota tipa atkritumu tvertnes vai marķētus atkritumu maisus un uztur sadzīves atkritumu tvertnes tīras un lietošanas kārtībā.

Atkritumu tvertņu iztukšošanas dienās atkritumu radītājam tvertnes jāpārvieta specializētajiem transportlīdzekļiem pieejamas, netraucējot gājēju un transportlīdzekļu kustību, kā arī pēc atkritumu izvešanas tvertnes novietojot atpakaļ to pastāvīgajā atrašanās vietā.

Atkritumu radītājiem aizliegts novietot sadzīves atkritumus vietās, kur tos nedrīkst savākt vai apglabāt. Aizliegts ierīkot patvaļīgas izgāztuves vai aprakt atkritumus pagalmos, piegružot vai aizbērt grāvjus un ūdens tilpes, ievietot sadzīves atkritumu tvertnēs degošus un viegli uzliesmojošus un eksplozīvus priekšmetus, karstus pelnus, infekcijas slimību izraisošus atkritumus, iznest no sētām un novietot braucamo ceļmalās visādu veidu atkritumus (zāli, zarus, lapas utt.), tāpat jāievēro citi tiesību aktos paredzētie aizliegumi.

vadītāja apliecībai. Informēju, ka Dundagas administratīvajā teritorijā sāks pārbaudīt, kā ievēro transporta līdzekļu apstāšanās un stāvēšanas noteikumus. Lūdzu, novietojiet transportlīdzekļus stāvēšanai atbilstoši ceļu satiksmes noteikumiem!

Tos, kas pārvadā kokmateriālus, lauksaimniecības produkciju un citas kravas, lūdzu ņemt vērā, ka aiz jums brauc citi satiksmes dalībnieki. Kārtīgi nostipriniet vedamo kravu un neizmantojiet bojātu vai darbam neatbilstošu tehniku. Ceļu nomalēs bieži var redzēt nokritušās kravas pārpalikumus.

Lai efektīvāk nodrošinātu sabiedrisko kārtību Dundagas novadā, mums vajadzīgs iedzīvotāju atbalsts. Lūdzu, nāciet pieņemšanas dienās, zvaniet vai rakstiet un izklāstiet savas problēmas, sniedziet ziņas par pamanītajiem likumpārkāpumiem! Informācijas sniedzējam garantēta anonimitāte.

Jānis Simsons, pašvaldības policijas inspektors, tālr. 63237510, mob. 26437575, e-pasts janis.simsons@dundaga.lv

Lielgabari atkritumi (mēbeles, dažāda materiāla ražošanas iepakojumi, sadzīves tehnika) jānogādā un jāievieto speciālajos lielgabari konteineros vai jānovieto tiem īpaši paredzētajās vietās.

Dalīto atkritumu vākšanas punkti novadā: Dundagas pagastā — Kaļķu Ūzolos; Vīdāles Alusdarītavā, Pāces stāvlaukumā, Dundagas Tīrgus laukumā, Brīvības ielā 1a, Saules ielā 4, bijušajā *Meliorācijas sētā*, stiklam — auto- mašīnu stāvlaukumā Dundagas centrā; Kolka pagastā — pie pagasta pārvaldes, pie Kolka pamatskolas, Kolka stadionā.

Šie noteikumi ir saistoši visām fiziskajām un juridiskajām personām, sadzīves atkritumu ražotājiem, savācējiem un transportētājiem Dundagas novadā. Par sadzīves atkritumu radītāja vai īpašnieka nepiedalīšanos pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu savākšanā uzliek naudas sodu fiziskajām personām no Ls 50 līdz Ls 500, bet juridiskajām personām — Ls 300 līdz Ls 1000.

Jānis Simsons, pašvaldības policijas inspektors

Atkritumi ir jāapsaimnieko!

Aprīlī pašvaldības deputāti un speciālisti apmeklēja cieta atkritumu poligonu *Janvārī*. Uz sarunu aicināju nekustamā īpašuma speciālistu Gunti Kārklevalku.

— **Ko labu poligonā redzējāt un kādās atziņās gribi dalīties?**

— Pašvaldības pienākums ir organizēt atkritumu apsaimniekošanu. SIA AAS *Piejūra* aptver daudz pašvaldību Kurzemes piekrastē, un *Janvārī* ir šī lielā reģiona atkritumu apglabāšanas poligons. Viens iemesls, kāpēc tur devāmies, — SIA AAS *Piejūra* īstenojusi Eiropas Savienības projektu atkritumu poligona sakārtošanai, paplašināšanai un šķirošanai, kuru 85% apmērā finansē ES, un, lai pilnībā apgūtu iegādātās iekārtas un nodrošinātu savāktu atkritumu šķirošanu, SIA AAS *Piejūra* grib ņemt kredītu. Mūsu pašvaldībai kā akcionāram savu kapitāldaļu ietvaros kredīts būs jāgalvo.

Janvāros redzējām atkritumu kalnus ar plastmasas maisiņiem un pudelēm, sašķirotus, nesapresētus un sapresētus atkritumus. Vērojām milzīgu presi un 40 tonnu atkritumu blietētāja darbību. *Janvāros* drupina arī būvgružus.

— **Gadījies dzirdēt, ka atkritumos mēdz atrast savus zelta graudiņus...**

— Tā ir. *Janvārū* saimnieki pat iecerējuši izveidot muzeju. Iespējams, ka goda vietu tajā ieņemtu 1938. gada *Talsu Vārda* numurs vai kāds cits bibliogrāfisks retums.

— **Mēs visi ražojam atkritumus. Kā panākt, lai to būtu pēc iespējas mazāk? Vispirms droši vien vairāk jāizglīto iedzīvotāji?**

— Protams. *Piejūra* jau strādā ar bērniem,

jo tieši bērni vislabāk prot ieskaidrot vecākiem. Pasaules pieredze liecina, ka atkritumi jāšķiro. Jo vairāk šķirosim un otrreiz pārstrādāsim, jo mazāk piepildīsim poligonus, jo mazāk piesārņosim dabu un — taupīsim naudu. Arī tādā ziņā, ka nevajadzēs tik drīz veidot jaunus apglabāšanas poligonus.

— **Izklausās sakarīgi un vienkārši. Ko veicas šķirot pie mums?**

— Vēl daudz darāmā. Lai gan — Dundagas centrā diezgan labi šķiro stiklus un plastmasu. Ikviens iedzīvotājs dabu un — taupīsim naudu. Arī tādā ziņā, ka nevajadzēs tik drīz veidot jaunus apglabāšanas poligonus.

— **Un Kolkā?**

— Tur konteineri šķirotajiem atkritumiem tā nepildās.

— **Varbūt nav izraudzītas veiksmīgākās vietas?**

— Iespējams.

— **Ikvienam ir nopērkams apmaksāts pakalpojums — oranžie atkritumu maiši. Kas ražo vairāk dažādu pārpalikumu, tam jāslēdz līgums par atkritumu izvešanu?**

— Jā, ar SIA *Kurzemes ainavas*, kam Talsos ir birojs. To īpaši gribu likt pie sirds! Noslēdzot līgumu, viena 270 litru konteina izvešana reizi mēnesī maksā Ls 2,21. Konteinerus *Kurzemes ainavas* dod par velti. Tik vien tā darba kā aizgādāt piepildīto tvertni līdz ce-

• Blietētājs sapresē mūsu radītos pārpalikumus.

Gunta Kārklevalka foto

lam. Tā kā līgumu ir maz, tad spriežu, ka viensētu iedzīvotāji sadzīves atkritumus acīmredzot sadedzina, norok vai izber laukmalā vai mežā.

— **Vai vēl ir kāda atļauta un ērta iespēja atbrīvoties no atkritumiem?**

— Jā, tie tikai jāsašķiro, un tad tos ikviens pats var nogādāt uz *Janvāriem*, arī par to nav jāmaksā. Poligonā ir tvertnes stiklam, plastmasai un kartonam, tur var nogādāt arī nolietotu sadzīves tehniku, kā ledusskapjus, datorus, veļas mašīnas, televizorus, gludek-

ļus, tikai vēlams, lai tie nebūtu izjaukti. Tāpat *Janvāros* var atstāt bīstamos atkritumus — akumulatorus, baterijas, parastās spuldzes, arī dienasgaismas. Par būvgružiem gan jāmaksā. Turklāt *Janvārī* atrodas apmēram kilometru no šosejas un darbojas no rīta līdz vēlam vakaram, dežurants visu ierāda.

— **Laikam pēdējais, ko varam piebilst, — vispirms apdomāsim, ko pirksim, cik daudz un kādi atkritumi no tā radīsies.**

Alnis Auziņš

Dundagas seriāls

AR MĀCĪTĀJA ACĪM

Nobeigums. Sākumu sk. 3. (108.) numurā.

Nobeigumam piedāvājam ieskatu draudzes jaunāko laiku vēsturē. Acīmredzot par tālu pagātni ir vieglāk runāt... Tas nozīmē, ka reiz pienāks kārta arī šim laikam.

26 gados 6 pastāvīgi mācītāji

Daiga Mužellovska draudzes padomē kalpoja no 1990. līdz 2003. gadam. Sešus gadus viņa bijusi sekretāre un tikpat — draudzes priekšniece. No tā laika līdz šim brīdim draudzē nomainījušies 6 mācītāji.

Lūk, Daigas stāstījums.

Mācītāja Valda Krūmāja īpaši draudzes dzīvē nepiedalījās. Viņa dzīvoja Tukumā, uz dievkalpojumiem brauca ar autobusu. Algu nesaņēma, draudze samaksāja tikai ceļa nau-

vecākajiem draudzes locekļiem. Viņš, no Talsiem braucot uz dievkalpojumu, tos uzņēma savā mašīnā vai pat iebrauca pakal, pēc tam veda uz mājām. Cītīgi brauca pie viņiem ar Svēto Vakarēdienu.

Kādu laiku pēc viņa aiziešanas uzzinājām, ka Ķurbes draudzē kalpo jauns un dedzīgs mācītājs Mārcis Zeiferts. Kopā ar Elmu Zadiņu braucām uz Tiņģeres pils kapelu viņu lūkoties. Mācītājs piekrita nākt uz Dundagu. Iepriekš dievkalpojumi draudzē notika 2 rei-

suņi. Pirmo sauca par Portosu.

— **Kā Trīs musketieros!**

— Jā. Otrais bija Nestors. Trīspadsmit gadus nodzīvoja. Bokseris bija. Te neļauj turēt. Lai gan sunim būtu ko ēst.

— **Kā jūs kļuvāt par mācītāju? Padomju laikos un jau brieduma gados.**

— Jā, daudzus gadus nostrādāju Rīgas Medicīnas institūta fotolaboratorijā. Tad iestājos un beidzu Teoloģijas semināru. Mana dzimta nāk no Limbažu puses, mani vecvecāki un vecāki bija ticīgi cilvēki.

— **Bet ne jau visi, kam ticīgi vecāki, kļūst par mācītājiem.**

— Es kļuvu.

— **Kāpēc? Tad jau bija arī diezgan bīstami, varēja iekulties nepatikšanās.**

— Bet mani neviens neaiztika.

— **Vai bija vērts?**

— Laikam jau bija.

— **Vai tagad, kad gadu un pie-redzes vairāk, ir sajūta, ka Dievs būtu tuvāk?**

— Jums tādi jocīgi jautājumi.

— **Tomēr, kā jums pašam ar ticību?**

— To nevar uz galda nolikt un parādīt.

— **Nu ja. Bet vai ir sajūta, ka ordinācija paliek arī tad, kad vairs nekalpo? Un kā ir kalpojot? Vai tas ir tikai darbs, ko dara, sprediķojot kancelē? Vai tad, kad novelk talāru, vairs nav mācītājs?**

— Nevajag jau būt pārāk iedomīgam. Mācītājs ir visu laiku.

— **Arī pansionātā? Vai kaimiņi zina, ka esat mācītājs?**

— Zina. Visi tā mani saukā.

— **Jums te kaimiņi — arī vīri gados. Vai jūsu ticība viņiem palīdz?**

— Tam tikai glāzīte palīdz.

— **Bet jūs lūdzat par viņiem?**

— Par tādu stūrgalvīgo — vai tu lūdz vai nelūdz.

— **Ko jūs domājat par mācītājām sievietēm?**

— Es to neatzīstu. Sievietes var būt skolo-tājas.

— **Un kāds jums vispār šķiet šis laiks?**

— Grūti formulēt, kāpēc, bet nepatīk.

Alnis Auziņš

Mārcis Zeiferts

Dundagas luterāņu draudzē tā pa īstam atgriezies, kad šeit kalpot sāka mācītājs Mārcis Zeiferts. Viņš bija gados jauns un mūsdienīgs. Mācītāju arvien iepriecināja iespēja radīt ko jaunu, un mūsu draudzē viņš saskatīja ideālu vietu, kur daudz ko radīt. Zeiferts šeit ierosināja tādas kalpošanas, ko cilvēki labprāt uzņemās un kas turpinās vēl tagad.

Ar viņa svētību iznāca vairāku draudzes cilvēku lūgšanās un domās izlolotais izdevums *Draudzes Vēstis*. Sākumā to veidojām kopā ar Nauri Ģērmani un Baibu Dūdu. Arī pats Mārcis Zeiferts aktīvi iesaistījās katra numura tapšanā. Draudzes izdevums iznāk jau 11. gadu, un tagad tas saucas *Vīnakoka Zari*.

2002. gada 29.–30. VI, pateicoties mācītāja idejai un Detroitas evaņģēliski luteriskās draudzes ziedojumam — 300 dolāru, pirmoreiz mūsu draudzē piedzīvojām Draudzes dienas. Atbildību par pasākumu uzņēmās Alnis Auziņš un Alanda Pūliņa, taču tā gatavošanā iesaistīja plašu cilvēku loku. Draudzes dienas svinēja sestdien un svētdien, uz tām sanāca daudz dundadznieku un sabrauca ļaudis no tuvākas un tālākas apkārtnes. Pasākumu vadīja mācītāja sieva Ieva Zeiferte. Svētrunu sacīja arhibīskaps Jānis Vanags, un baznīca, protams, bija pilna. Ciemojās izdevniecības *Svētdienas Rīts* pārstāvji, dzejnieks Jānis Rokpelnis, koncertēja Ieva Akurātere.

Šogad 21. un 22. V draudzē svinēs 10. Draudzes dienas, un tās notikušas katru gadu, atsevišķās reizēs gan tikai vienu dienu. Šajos gados Dundagā viesojušies dažādi mākslinieki, zinātnieki, dzejnieki un mūziķi, kā Māris Subačs, Ivars Kalviņš, Anda Līce, Rudīte Losāne, Liepājas zvanu koris *Campanella*.

• Mācītājs Mārcis Zeiferts kopā ar Latvijas evaņģēliski luteriskās baznīcas arhibīskapu Jāni Vanagu 1. Draudzes dienās.

Foto no D. Mužellovskas albuma

• Aiz mācītājas Valdas Krūmājas un ķestera Gustava Andrejsona iesvētāmie. Foto no D. Mužellovskas albuma

du. V. Krūmāja kalpoja Atmodas laikā, tad arī daudzi gribēja kristīties un iesvētīties. 1989. gada 8. IV mācītāja kopā ar dzīvesbiedru Kārlis Krūmāju iesvētīja pils karogu. Viņa atbalstīja arī baptistu sludinātāja Haralda Anzenova ierosinājumu veidot ar luterāņiem kopīgu svētdienas skolu.

1990. gada Pūpolsvētdienā arhibīskaps Kārlis Gailītis pasniedza mācītājam Krūmājam pilntiesīgas mācītājas amata krustu. Pēc Krūmājas uzrunājām Jāni Kalniņu. Mācītājs vadīja iesvētes mācības. Pats bija arī labs dziedātājs, ērģeles spēlēja viņa sieva Silvija.

Jānis Roga Dundagā mēdza ierasties jau sestdienas vakarā, jo svētdien no rīta ar autobusu nepaspētu. Mācītāju savās mājās viesmīlīgi uzņēma Elza un Gotfrīds Sņikeri. Viņa kalpošanas laikā Dundaga piedzīvoja vairākus neaizmirstamus pasākumus. 1994. gada 14. VI notika J. Rogas vadīts komunistiskā terora upuru piemiņai veltīts dievkalpojums. Koris *Sonore*, solisti Aivars Krancmanis un Jānis Sproģis izpildīja Lūcijas Garūtas kantāti *Dievs, tava zeme deg!*. Ērģeles spēlēja Tālivaldis Deksnis. 1996. gada vasarā baznīcas 230 gadu jubilejā piedalījās Valsts prezidents Guntis Ulmanis ar kundzi. 1997. gadā Dundagā notika garīgās mūzikas svētki un pirmā liliu izstāde.

Ēvalds Bērziņš ļoti sirsnīgi izturējās pret

zes mēnesī. Mācītājs Zeiferts, talsenieks, bija gatavs braukt biežāk, un ar laiku dievkalpojumi sāka notikt katru svētdienu. Viņa laikā uzsākās nopietna līdzekļu piesaiste, lai vēlāk veiktu baznīcas jumta remontdarbus.

Diāna Siliņa

Par Jāni Rogu

2007. gada pavasarī, gatavodamies kārtējām Draudzes dienām, mēs — Diāna Siliņa, mācītājs Armands Klāvs un Alnis Auziņš — devāmies uz Madlienu, kur pansionātā vecumdienas vadīja emeritētais mācītājs Jānis Roga. Apraudzīt, aprunāties un aicināt ciemos. Roga jau bija vecuma nespēkā. Salikušajā vīrā lūkojām vēl saskatīt to raženā auguma enerģisko mācītāju, kas gājis lieliem soļiem... Ne tik sen! Roga ar prieku piekrita atbraukt uz savu kalpošanas vietu, un 30. VI mācītājs pēc 10 gadiem atkal bija Dundagā. Bet pēc gada jau pārtrūka Jāņa Rogas šīs zemes gaitas ... Piedāvājam ieskatu Madlienas sarunā.

— **Kā jums klājas?**

— Kaut kāda veselība ir. Es ar štoku stāigāju.

— **Kas jums prātā no kalpošanas laika Dundagā?**

— Turp braucu ar savu mašīnu. Draudzes priekšnieks bija Freibergs. Ērģeles spēlēja Ozoliņš. Tad nāca draudzei lielā jubileja. Piedalījās Jānis Vanags, Guntis Ulmanis.

— **Kas izdomāja un nolēma tādus viesus aicināt?**

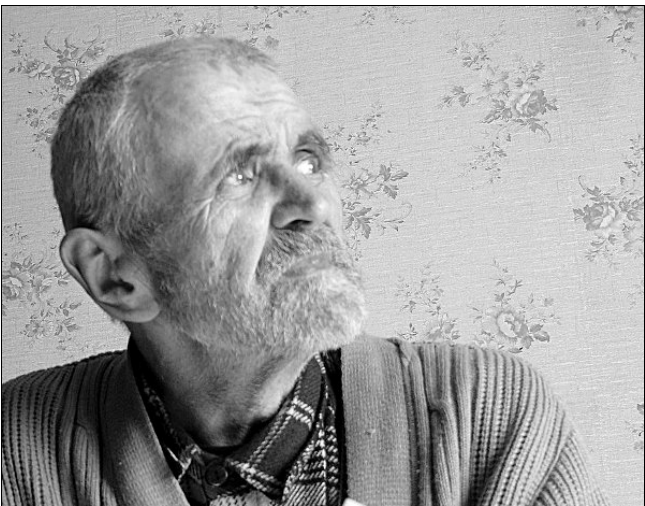
— Padomē jau lēma.

— **Kāda toreiz bija draudzes padome?**

— Kā jau visi, kas aktīvāks, kas slinkāks. Tas tik sen...

— **Jūs tolaik Dundagā esat apmeties pie Elzas un Gotfrīda Sņikeriem. Vai pēc tam pie viņiem esat aizbraucis?**

— Neesmu vairs bijis Dundagā... Es aizgāju kalpot uz Auci. Tas skaudīgais laiks pagājis! Man kādreiz bija žigulis, tad Audi-100. Tiesības man vēl ir, bet mašīnas nav. Man bija arī divi

• Mācītājs Jānis Roga mūža nogalē.

Armanda Klāva foto

Pie mums, uz zemēm

Hobijs — volejbols

Par volejbolu saruna ar Tomu Šepti, Emīlu Petrovīcu un Robertu Sproģi — Dundagas vidusskolas puīšiem, kas kopā ar komandas biedriem ieguva 3. vietu Lāse 2011 kausa izcīņas finālsacensībās skolu komandām volejbolā.

— Cik gadus jūs spēlējāt volejbolu?

Toms: — Kādus 8, no 9 gadu vecuma. Spēlēt saku *Mazajā skolā* pie Gundegas Lapiņas. Turpināju *Lielajā skolā* pie Unas Silas.

Emīls: — No 2. klases.

Roberts: — Esmu no Kolkas. Volejbolu spēlēt iemācījies pirms 4 gadiem Murjāņu sporta ģimnāzijā, kur biju aizgājis mācīties. Tad atnācu uz Dundagu — volejbola dēļ.

— Cik ilgi jūs piedalāties *Lāse* kausa sacensībās?

Toms: — Trīs gadus.

Emīls: — No 2007. gada. Šī bija 4. reize. Sākumā palīdzēju vecākajai grupai, tad uzvarējām. Nākamajā gadā sava vecuma grupā bijām otrie, pērn trijniekā neiekļuvām.

Roberts: — Ar dundadzniekiem kopā spēlēju 3. gadu.

— Vai jūs piedzīvojāt gandarījumu par šogad iegūto augsto vietu?

Toms: — Nē, jo domāju, ka varējām sasniegt labāku rezultātu, taču notika misēklis: mums pateica, ka spēle būs vēlāk, bet

tad pēkšņi bija jādodas uz laukumu. Nepaspējām ne iesildīties, ne katrs nostāties savās pozīcijās. Tas arī samulsināja. Prieks par 3. vietu tomēr bija, īpaši tāpēc, ka mūsu vidusskolas zēnu komanda 1. reizi izcīnīja godalgotu vietu šajās sacensībās.

Emīls: — Mazliet vilušies bijām, bet kopumā jau viss bija labi.

Roberts: — Tā kā man lielu panākumu nav bijis, izjutu lielu prieku.

— Vai nākotni arī saistāt ar volejbolu?

Toms: — Kamēr mācīšos vidusskolā, turpināšu trenēties un piedalīties *Lāse* kausa izcīņā. Visticamāk, spēlēšu arī pēc tam.

Emīls: — Vidusskolas laikā noteikti spēlēšu. Ceru, ka, mācoties augstskolā, arī.

Roberts: — Volejbols vienmēr būs daļa no manas dzīves.

7. un 8. V 11.–12. klašu zēnu komanda dosies uz Daugavpili, uz Latvijas jaunatnes čempionātu volejbolā A grupā. Veiksmi!

Diāna Siliņa

• No kreisās: Roberts Sproģis, Nauris Dzērve, Mārtiņš Šenbergs, Ēriks Feldentāls, Toms Šepte, Emīls Petrovics. Godalgoto 3. vietu kopā ar šiem zēniem kalīdzināja arī Kristis Dambergs, Kristaps Šepte un Aldis Avoitiņš.

Gundegas Lapiņas foto

«Man patīk olimpiādes»

Dundagas vidusskolā ir mācījušās 3 māsas no Pūņām: Maija, Māra un Dita Vinovskas. Pašlaik šeit 11. klasē mācās Dārta, jaunākā māsa, kas šogad guvusi labus panākumus ekonomikās olimpiādē. Par to stāsta pati Dārta.

Šajā mācību gadā starpnovadu olimpiādēs izmēģināju spēkus bioloģijā, fizikā, ekonomikā. Man piedāvāja piedalīties arī angļu valodas olimpiādē, taču nepietika laika, jo bija jāgatavojas *Lāse 2011* kausa izcīņās 1. atlasei volejbolā.

Vislabāk veicās ekonomikās olimpiādē: starpnovadu olimpiādē ieguvi 2. vietu un mani uzaicināja piedalīties valsts olimpiādē. Ekonomiku māca skolotāja Sarmīte Dinsberga, viņa mani gatavoja arī olimpiādēm.

Valsts olimpiāde notika 25. III, skolēnu

brīvdienās, Rīgā, Latvijas Universitātes Ekonomikas fakultātē. Piedalījās 66 skolēni. Uzdevumi bija ļoti sarežģīti, daudz ko no tā, kas bija jāatrisina, nebiju atkārtojusi. Noslēgumā bija jāizspēlē spēle: jāiziet no situācijas, kad esi iekļuvis parādsaistībās. Uzvarēja tas, kurš pēdējais nebankrotēja.

Man patīk olimpiādes, jo interesē, cik daudz zina citi skolēni, ar prieku risinu ne-tradicionālus uzdevumus, ko skolā parasti nepiedāvā.

Diāna Siliņa

Paldies draugiem no Gotlandes!

Dundagā 16. IV jau otro reizi viesojās Laila un Oskars Pettersoni no Gotlandes salas, kas darbojas humānās palīdzības jomā un grib palīdzēt arī mūsu novadam.

Sadraudzība sākās martā, kad Laila un Oskars viesojās Dundagas Sociālajā dienestā, SIA Dundagas veselības centrs un bērnu centrā Mājas.

Draudzība ir nostiprināta, un tālākā sadarbība atkarīga no mums. Es Dundagas veselības centra vārdā apmainos ar informāciju, pateicos par atsūtītajām lietām (10 funkcionālās gultas, matračī, gultas veļa, elektris-

kā plīts, ledusskapis).

Ar avīzes Dundadznieks starpniecību izsaku pateicību visiem Gotlandes iedzīvotājiem, kas sarīpējuši palīdzības sūtījumu mūsu Sociālajam dienestam un Dundagas veselības centram. Ļoti liels paldies tieši Lailai un Oskaram Pettersoniem, kas atkārtoti mērojuši ceļu no Gotlandes līdz Dundagai, lai palīdzētu un atbalstītu mūs krīzes apstākļos.

Ar pateicību Valdis Rande, SIA Dundagas veselības centrs valdes priekšsēdētājs

Tautas vai baumu balss?

8. IV *Tautas balss* raidījums televīzijā, kurā mēģināja risināt konfliktu sašautā suņa lietā, izraisīja daudz jautājumu skatītājos, tāpēc lūkošu to izskaidrot.

Pērn 12. XII Dūmelē pie *Amoliņu* mājas šāva Sanda Veides suni Argo. Tā ir mednieku māja, kuras apkārtnē arī tanī dienā notika medības. Pie mājas atrodas 4 zvēru barotavas, un bedrēs glabā zvēru atliekas. S. Veides māja atrodas apmēram kilometra attālumā, bet, pēc mājas īpašnieces teiktā, Argo ļoti bieži redzams viņu sētā, gan trenkājot zvērus pie barotavām, gan no bedres izvazājot zvēru atliekas.

13. XII suņa īpašnieks ar ziņojumu, ka viņam piederošais suns Argo sašauts kājā, griežies Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Ventpils iecirknī, kas ziņojumu pārsūtījuši Talsu iecirkņa priekšniecībai Līgtai Boginskai. Lietas izskatīšanu uzdeva Talsu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektoram Uldim Šmēdiņam.

Iepazīstoties ar lietas materiāliem, 2010. gada 29. XII Talsu iecirknis nolēma atteikties uz sākt kriminālprocesu, vadoties no Kriminālprocesa likuma 377. panta 2. punkta un 373. panta 1. daļas un 5. daļas, informējot S. Veidi, ka, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 373. panta 5. daļas lēmumu, viņam ir tiesības lēmumu pārsūdzēt 10 dienu laikā Talsu rajona prokuratūrā. Tajā pašā dienā par suņu turēšanas noteikumu pārkāpšanu uzskatīta administratīvā lietvedība.

Tālāk U. Šmēdiņa sastādīto administratīvā pārkāpuma protokolu kopā ar suņa īpašnieka S. Veides ziņojumu un paskaidrojumu, *Amoliņu* mājas īpašnieces Ritmas Jesinevičas un Andra Jaunbērziņa paskaidrojumu, *Amoliņu* mājas novērošanas kameras attēliem, kurās redzams suns mājas teritorijā, un citiem savākti materiāliem pārsūtīja Dundagas novada Administratīvajai komisijai.

22.II uz komisijas sēdi uzaicināja suņa

īpašnieku S. Veidi. Jau sēdes sākumā Veide norādīja uz A. Jaunbērziņa lielo ietekmi Talsos, tāpēc viņš sākotnēji savu ziņojumu adresējis Ventpils iecirknim un uz viņam labvēlīgu iznākumu necerot. Es kā Administratīvās komisijas vadītāja norādīju, ka atsauce uz A. Jaunbērziņa ietekmi ir pilnīgi nevietā, mūsu komisija izskata sastādīto administratīvā pārkāpuma protokolu — ka S. Veidem piederošais suns Argo bez īpašnieka klātbūtnes atradās 1 km attālā īpašumā, līdz ar to S. Veide nav ievērojis 2006. gada 4. IV Ministru kabineta noteikumu Nr. 266 *Labturības prasības mājās (istabas) dzīvnieku turēšanai, tirdzniecībai un demonstrēšanai publiskās izstādēs, kā arī suņu apmācībai* 3. daļu; īpašas prasības suņu turēšanai 14.1. punktu, ka viensētās suni var turēt ārpus telpām nepiesietu, ja nodrošina, ka tas neapdraud cilvēkus un dzīvniekus, un 14. 3. punktu, ka ārpus īpašnieka vai turētāja valdījumā vai turējumā esošās teritorijās suns bez pavadas var atrasties pastai-gas laikā īpašnieka vai turētāja uzraudzībā un redzeslokā attālumā, kādā īpašnieks vai turētājs spēj kontrolēt dzīvnieka rīcību, līdz ar to atbildība par šiem pārkāpumiem paredzēta Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksa 106. panta 1. daļā.

Dundagas novada Administratīvā komisija izteica brīdinājumu S. Veidem un arī konstatēja, ka S. Veidem piederošais suns nav bijis vakcinēts un reģistrēts. To paskaidrojumā apliecina vetārste Agita Zakare. Vakcinēšana izdarīta pēc notikuma — 19. XII.

Suņa īpašniekam bija radušies izdevumi suņa ārstēšanā, bet mēs paskaidrojām, ka Administratīvā komisija nevar piedzīt līdzekļus no citas personas, tā nav mūsu kompetence. S. Veide var griezties tiesā, lai, ja

tas ir iespējams, piedzītu suņa ārstēšanas izdevumus. Suņa īpašnieks vaicāja, kāpēc nesoda suņa šāvēju. Paskaidrojām, ka arī tā nav Administratīvās komisijas kompetence — lemt par ieroča lietošanas likumību. Tā ir valsts policijas kompetence.

Tā beidzās lietas izskatīšana. 31. III plkst. 16.45 «Snikervaldi» aicināja pie parastā telefona: «Te *Tautas balss*, mēs sašautā suņa lietā. Līdz cikiem strādā pašvaldība?» Kad atbildēju, ka līdz pieciem, žurnāliste atbildēja, ka viņi tik ātri nevarot atbraukt, būšot kādas 15–20 minūtes pēc pieciem, vai kāds viņus sagaidīšot. Žurnāliste pat nestādījās priekšā.

Atbildēju, ka vajadzēja paziņot ātrāk un atvainojos, ka pati diemžēl nevarēšu viņus sagaidīt, jo braucu uz Talsiem. Viņi arī neizteica vēlēšanos runāt tieši ar mani. Teicu, ka informēšu domes darbiniekus, negarantējot, ka pēc darba kāds viņus sagaidīs. Arī pašvaldības vadība bija neizpratnē par tādu žurnālistu izturēšanos, nesaskaņojot braucienu ar darbiniekiem, kas būtu varējuši sniegt vajadzīgo informāciju. Tā ir necienīga izturēša-

nās.

Tautas balss žurnālisti pie pašvaldības ēkas piebrauca plkst. 17.15, kad pašvaldības darbiniece slēdza ciet durvis, un bija ļoti neapmierināti, ka neviens viņus negaida.

Un savu sašutumu izdomāja paust, no murgurpuses nofilīmējot aizejošo pašvaldības darbinieci, pieliekot komentāru, ka «Snikervalde atsakās runāt un bēg no žurnālistiem». Es tajā laikā jau atrados Talsos.

8. IV raidījums notikumu neatspoguļoja pēc būtības. Suņa īpašnieka skaidrojumi kameras priekšā bija pretrunā ar tiem, kurus viņš sniedza policijai.

Uzskatu, ka *Tautas balss* žurnālistiem vajadzētu iepazīties ar likumiem, lai zinātu, kādus jautājumus kādās instancēs izskata, un lai nevainotu Administratīvo komisiju, ka tā neliek cietumā suņa šāvēju.

11. IV es piezvanīju uz *Tautas balss* raidījumu un lūdzu, lai žurnāliste, kas veidoja sižetu, izskaidrotu nepatiesi sniegto informāciju, taču atbildi neesam saņēmuši.

Smaida Šnikvalde

Mūsējie danco un dzied

16. IV un 17. IV Talsu pusē sekmīgi uzstājušies mūsu novada pašdarbnieki.

16. IV Pastendē bijušā Talsu rajona tautas deju kolektīvu skatē 11 kolektīvu saimē Dundagas pagasta senioru deju kopa *Dun-dang* ieguva I pakāpes diplomu. Apsveicam dancotājus un viņu vadītāju Daci Treinovsku!

Dienu vēlāk Talsu koru apriņķa skatē 13 koru vidū braši dziedāja Kolkas tautas nama jauktais koris (diriģente Evita Ernštreite) un Dundagas pagasta jauktais koris (diriģente Sandra Lielanse). Pavisam piedalījās viens vīru koris, 2 senioru kori, 3 sieviešu kori un 7 jauktie kori. Kā uzsvēra dundadznieku diriģente, iepriecinoši, ka grūtajos laikos dziesmu prieks neapsīkst un latviskās dziedāšanas tradīcijas turpinās. Reizē Sandra atzina,

ka vīru balsu Dundagai trūkst, vairāki labi dziedātāji tagad varbūt pa vakariem uzdzied tālās zemēs... Pirms skates duņdžiniem izdevies noturēt tikai vienu pilnvērtīgu mēģinājumu — dienu iepriekš, bet gluži visus dalībniekus kopā pa ilgiem laikiem Sandra ieraudzījusi vien ... koncertā svētdien. To visu ņemot vērā, diriģente atzina, ka nodziedāts ir godam. Kolcinieki ieguvuši 41 punktu, kas ir pavisam slavējami, bet dundadznieki 37, kas arī ir gluži labi.

Paldies visiem, kas joprojām darbojas pašu un citu priekam!

Alnis Auziņš

Līvõ āiga • Līvu laiks

Tēriņš!

Nedaudz par *Līvu laiku*. Šajā mēnesī Dundagā sprieda par *Līvu laiku*, tādēļ nolēmu, ka vēreiz par to jāizstāsta. Šī lappuse aizsākās pēc Līvu fonda un Līvu savienības valdes priekšsēdētāja Dāvja Stalta ierosmes, ko laipni atbalstīja *Dundadznieka* veidotāji. Kādēļ vietējiem iedzīvotājiem būtu jālasa par lībiešiem? Tādēļ, ka Dundagas novads ietver lielu daļu no visas lībiešu kultūrvēsturiskās teritorijas, lībiskais te ir visapkārt, ja tik māk ieraudzīt, un tieši tas padara novadu īpašu. Dundagas novadā joprojām dzīvo lībieši un darbojas lielākās lībiešu organizācijas, Līvu savienības, trīs reģionālās grupas — Mazirbes, Kolkas un Dundagas. Tātad, starp avīzes lasītājiem ir diezgan daudz lībiešu. Ja skatās no lībiešu puses, tad *Līvu laiks* dod iespēju pastāstīt par svaigākajiem notikumiem līvu lietās ārpus interneta. Nu jau kādu laiku neiznāk lībiešu laikraksts *Līvli* (*Lībietis*). Domājot par vārdu «laikraksts», šķiet, tā galvenā īpašība ir aprakstīt savu laiku, un, tā kā laiks nestāv uz vietas, tad *laiks jāapraksta* gana bieži. Tāpēc arī *Līvu laiks* laikrakstā *Dundadznieks* radis lielisku iespēju pastāstīt, kas notiek tieši tagad un kas notiks nākamēnes.

Kā top lappuse? To veidoju es, Linda Zonne, konsultējoties ar citiem. Esmu lībiete,

darbojos Līvu savienībā un esmu viena no Līvu fonda dibinātājiem. Katru mēnesi apkopuju informāciju, izsverot svarīgāko, jo lappusē nav nemaz tik daudz vietas, izdomāju aptuveno izkārtojumu un nosūtu materiālus redaktoram Alnim Auziņam. Lappusē ievietotā informācija galvenokārt skar lībiešu organizāciju darbību, jo tieši tās visredzamāk vieno lībiešus un arī visjūtāmāk darbojas. Esmu dzirdējusi jautājumu, kāpēc neraksta par vēsturi. Tāpēc, ka lappuse ir gana maza un par lībiešu vēsturi ir gana daudz materiālu. Vietu, kur rakstīt par pašlaik notiekošo, ir maz, tādēļ, nenoliedzot pagātni, priekšroku dodam tagadnei.

Līvu laiks iznāk jau vairāk nekā gadu, un visu šo laiku nebiju dzirdējusi gandrīz nevienu atsauksmi, kaut gan biju tās lūgusi. Man ir liels prieks, ka notika sapulce, un centīšos ņemt vērā ierosinājumus, lai padarītu *Līvu laiku* interesantāku novada iedzīvotājiem. Atkārtoti aicinu visus izteikt viedokli par saturu, iesūtīt idejas, rakstus. Mani var sasniegt, rakstot vēstules uz Līvu savienību, adrese: Rīga, Miesnieku iela 12, LV-1050, ar norādi *Līvu laikam*; zvanot pa tālruni 26487228; sūtot e-pastu: linda.zonne@gmail.com.

Linda Zonne

Līvu ziņas • Līvōd tīeudōd

8. V Līvu savienības grupu delegāti aicināti ierasties uz Līvu savienības gadskārtējo kopsapulci. Informācija pie grupu vadītājiem. Apspriedīsim padarīto, kopīgi domāsim par tuvāko un tālāko nākotni, kā arī priecēsim sirdis par atkalredzēšanos un kopā būšanu. Līvu tautas nams gaidīs jūs plkst.

12.00, bet lūdzam palikt un nesteigties ar prombraukšanu. Izmantosim laiku, ko varam būt kopā. Aicinām līdz ņemt groziņus! Par svētku noskaņu būs gādāts.

Visus interneta lietotājus ar jaunumiem mudinām iepazīties Līvu fonda interneta vietnē www.livodfond.lv!

Līvu Lielā diena • Līvōd Sūr pāva

26. III līvi, kā arī līvu draugi pavasara atnākšanu sagaidīja ar Līvu Lielās dienas svinībām Rīgas domes kultūras un tautas mākslas centrā *Ritums*. Katru interesentu jau pie ieejas mīļi sagaidīja Julgī un Helmī Staltes, kā arī citi pasākuma rīkotāji.

Kultūras centrā varējām aplūkot nelielu līvu grāmatu izstādi, līvu tautas tērpus, kā arī apgūt senos amatus, rokdarbnieces — apmainīties idejām un ieteikumiem, kā interesantāk papildināt rokdarbu krājumus ceļošanas un adatu pinumu tehnikās. Aktīva rosiņa norisēja *Rituma* pagrabstāvā, kurā bija izveidots tirdziņš. Acis priecēja daudzās apgleznotās zīda šalles, pašdarinātās rotaļlietas, rotaļlietas, ekoloģiskās tējas, — par simbolisku samaksu. Visvairāk cilvēki pulcējās pie uzskodu galda, jo katrs vēlējas pagatavot kādu no daudzveidīgajiem un neierastajiem mājiniem sagatavotajiem līvu kārumiem.

Pēc brīža, kad viesi bija iepazīnušies ar aktivitātēm visās centra telpās, visus aicināja pulcēties zālē, kurā svinīgi atklāja pavasa-

ra atnākšanu ar sirsnīgiem ūdens, zemes, gaisa un uguns godināšanas rituāliem. Priecēja, ka aktīvu interesi izrādīja tieši jauniešu plašais pulks, kaut gan bija vēlēšanās redzēt daudz vairāk vecākās paaudzes lībiešu. Koncerta pirmajā daļā piedalījās *Skandinieki, Vilkači, Delve*, Krūmiņu ģimene, iesaistot klātesošos rosīgā līdzdarbībā. Otrajā daļā līvu dziesmas dziedāja ansamblis *Līvlist*, kā arī līvu jaunieši. Neierastus ritmus atskaņoja *Obscurus Orbis*.

Visas grupas kopā prata sasaistīt Julgī, kuras neizmērojamā enerģija, dzīvesprieks un izdoma radīja piederības izjūtu ikvienam vakara pasākuma dalībniekam un vērotājam.

Pavisam nemanot aizritēja laiks, līdz varēja sākties pasākuma trešā daļa — tēržēšana pie tējas tases, sadziedāšanās sveču gaismā, godinot Zemes stundu. Miera pilnais vakars mums deva jaunus spēkus pavasara sagaidīšanai.

Līvu Lielajā dienā bija kolcinieces Mārīte Zandberga, Inese Dāvidsone un Maija Dāvidsone

Emila Zonnes foto

Saruna ar Lauru Pinkenu Rōk Laura Pinkenōks

— Pastāsti par savām saknēm Dundagas novadā un saistību ar lībiešiem!

— Nāku no Kolkas, kur esmu nodzīvojuši visu savu mūžu — 17 gadus. Līvu asiņu man laikam nav, bet par pašu kultūru sāku interesēties pēc lībiešu nometnes Mazirbē, ko apmeklēju 2007. gadā.

Jāņa Medņa foto

— Kā nokļuvi nometnē?

— Šķiet, pamatskolā bija afiša, ka ir iespējams pieteikties. Mēs ar divām draudzenēm pieteicāmies. Laikam Mārīte Zandberga palīdzēja. Pirmajā brīdī nometnē jutos nedaudz vilusies. Ārā negaiss, mobilajam telefonam zonas nav, nevienu nepazīstu... Pēc tam iepatikās, iepazīnu jaunus cilvēkus, noskaidroju kopīgas intereses.

— Vai interešu kopība saistīja arī ar lībiešiem?

— Jā, protams. Patika arī lībiešu valodas nodarbības pie Zojas Sīles. Literatūrā 9. klasē bija jāveido neliels pētniecības darbs par lībiešiem, tas laikam visiem bija obligāts.

Mierlinkizt 2011

Atgādinām, ka no 28. VII līdz 6. VIII Mazirbē notiks lībiešu (līvu) izcelsmes bērnu un jauniešu radošā slēgta tipa diennakts nometne *Mierlinkizt 2011.* (tuvākas ziņas sk. iepriekšējā *Dundadzniekā*). Bērnu vecums nometnes laikā: 7 līdz 15 gadi. Tā kā vietu skaits ir ierobežots — 35, tad visiem, kas grib izbaudīt nometni, līdz 1. VI jāpiedalās konkursā.

Visu precizējamo jautāt Ievai Zdanovskai, tālr. 29792555,

— Kāda, tavuprāt, ir šo nometņu nozīme bērnu lībiskās identitātes veidošanā un stiprināšanā?

— Nozīme ir noteikti. Katrā ziņā es tikai pēc nometnes sāku apzināties, ka jāizkopj lībiskā kultūra. Acīmredzot manī kaut kas pamodās.

— Vai tu ikdienā mani lībisko Dundagas novadā?

— Jutu tad, kad pēdējos svētkos pie Kolkas pagastmājas un dažās sētās Kolkā un Mazirbē visu vasaru plīvoja līvu karogs. Protams, arī lībiskie vietvārdi visapkārt un tautas nams Mazirbē.

— Vai nav tā, ka lībiskais te ir, tikai uzreiz to grūti pamanīt? Vai pēc bērnu nometnes ir iespējams to vieglāk ievērot?

— Laikam jau, jūrmalā esot, jūtama gadsimtu elpa. Bērnu nometnē dziedājām himnu *Mantojums* ar vārdiem par jūru, lībiešu valodu un liedagu, ko senči mums atstājuši. Tas lika aizdomāties.

— Kā tev šķiet, vai pēc mācību beigšanas tu atgriezīsies uz dzīvi Dundagas novadā?

— Protams, gribētu, bet nezinu, kādas būs iespējas. Ja ne uz dzīvi, tad vasarās noteikti, nekur citur sevi nespēju iedomāties.

— Kas būtu vajadzīgs, lai tev un citiem cilvēkiem būtu iespējams atgriezties uz dzīvi šeit?

— Jaunas darba vietas. Es tā domāju.

— Daudzi jaunieši pēc mācībām Rīgā ir tā pieraduši pie spraiģas dzīves, ka nespēj vairsturēt mierīgākās vietās. Domā, ka pietiktu tikai ar jaunām darba vietām?

— Neesmu tā iedziļinājusies... Noteikti vajadzētu arī izklaides iespējas, kas spētu jauniešus noturēt. Puišus noteikti interesētu aktīvāka sporta dzīve. Tomēr vasarā tieši mierīgās vietas ir eksotika. Klusa, neskarta jūrmala. Nav nekā labāka!

— Kā to varētu veicināt lībiešu organizācijas?

— Atbalstīt vietējās sporta komandas, varbūt ar transportu, inventāru. Varētu notikt vairāk teātra izrāžu, brīvdabas koncertu, vispār — pasākumu. Bet darba iespējas pirmām kārtām, jo bezdarba dēļ lielākā daļa jauniešu no Kolkas aizbrauc.

Sarunājās Linda Zonne

e-pasts: ieva.zdanovska@inbox.lv.

Foto no Maijas Dāvidsones albuma

Vānt kizūb: Kui sa mōtlōd? Vents jautā: Kā tu domā?

Lōda jūs istābōd izā, jemā, veļ, sōzār, nōburg, vanājemā ja vanāizā. Amād jūdōbōd tē ja rōkāndōbōd īļ piškiz Jōņ. Agā seņtš piški Jōņ zōigōb lōda jālgō kierdō — kakš tsentimetrōd minūts. Lōda jālgā um vīž tsentimetrō jamdō. Mits minūtō pierrō lōpūb rōkūd lōda jūs?

Pe gald seid tēs, māt, brāls, mās, kaimiņ, vēčmamms un vēčtēs. Vis dzer tēj un rune pa maģe Jān. Bet tikmēr maģes puik zāģe

nos gald kāj ar ātrum dīv centimeter minūte. Gald kāj i piec centimeter resn. Pēc cik min. beiges ģimēns apspried pe gald?

Vastūks (03.2011.): Krežīls attō 14 plūmōd, 24 bumbierōd ja 12 umārd (P+B+U=50; B=P+10; B=2×U, kus P — plūmōd, B — bumbierōd ja U — umārd).

Atbilde (03.2011.): Grozā ir 14 plūmes, 24 bumbieri un 12 āboli (P+B+Ā=50; B=P+10; B=2×Ā; un P — plūmes, B — bumbieri un Ā — āboli).

Uzdevumu sastādīja Vents Priedoliņš Ventiņu mēles padomdevēja Līga Reitere

Raibs kā dzeņa vēders

Pils dienā

14. V Dundagā devīto reizi svinēs Pils dienu. Kas tajā būs ierasts un ar ko tā atšķirsies no citām reizēm? To jautāju Dundagas Kultūras pils direktorei Baibai Dūdai.

Tradicionāla jau ir pati Pils diena. Šogad Pils diena notiek līdztekus Muzeju naktij. Ierasti dižosies pašmāju ļaudis — pašdarbnieki, rokdarbnieki, visi rādīs, kas garajos ziemas mēnešos ir uzadīts, pielocīts, izdziedāts un izdancots. Aicinu ikvienu izpurināt savas skrandas un izgludināt smalkās mežģīnes, lai dotos uz novada centru, jo šī gada tēma ir *No skrandām līdz mežģīnēm*. Un tā ir tradicionāli mainīga lieta.

Laukumu pie pils piepildīs tirgotāji un muzikanti, cirka mākslinieki un pašmāju ļaudis. Modes skatē atradīsies pils personāži, koncertos muzicēs grupa *E[k]sodus* no Talsiem, novada pašdarbnieki un pati jaunākā paaudze. Bērni var gatavoties pieņemšanai

pie princeses, jau laikus apgūstot smalko etiķešu gudrības. Ja kāds vēl nav paspējis izsekot *Milestības kalambūriem*, tad par šo iespēju gādās Dundagas vidusskolas teātra studija. Būs apskatāmas Talsu fotokluba biedra Roberta Riekstiņa fotogrāfijas *Dīpadsmit mēneši «Laumu» dabas parkā*.

Pils būs atvērta apmeklētājiem no pulksten 10.00. Ja vien laika apstākļi lutinās, būs plašas iespējas šajā dienā atpūsties, rosīgi darboties, baudīt mākslas smalkumus, just līdzī savējiem, mieloties, tirgoties un izlocīt kājas skrandu ballē līdz pat rīta gaismai.

Alnis Auziņš

Liieldienu jampadracis

Var gandrīz uzskatīt, ka Liieldienas tradicionāli ir tūrisma sezonas atklāšana Kolksragā.

Šogad Liieldienas lutināja ar sauli un siltumu, tāpēc kopīgā svinēšana Kolksragā izdevās itin jauka un aizraujoša. Virsvadību ņem Liieldienu zaķi (Evita Ernštreite un Elīza Sakniņa) kopā ar mūzikas skolas skolotāju Dzintru Tauniņu. Svētkus ieskandina apvienotais koris — dzied lībiešu ansamblis *Laula* un pensionāru ansamblis *Sarma* Inoras Sproģes un Andas Kostandas muzikālajā pavadībā. Korim braši piedzied SIA *Līcis '93* vadītāja Regīna Rūmniece, SIA *Kolkasrags* izpilddirektors Jānis Dambītis, pagasta pārvaldnieks Aldis Pinkens un, protams, citi kolceniņi. Jaukas ir dziesmas lībiešu mēlē, ko *Laula* velta skaistajam pavasarim. Prieks, ka lībisko dziesmu pūrs arvien papildinās.

Pēc tam sākas atrakcijas. *Laulas* sievas ir sarūpējušas āķīgas un ne uzreiz atminamas līdzības. Tomēr kopīgiem spēkiem mīklas atmin, un veiksminieki saņem pa saldām našķim. Olas krāsot uzņemas bērni, jo viens zaķis pirms svētkiem nav izpildījis savu pienākumu olu krāsošanā. Pats pārāk bijis aizrāvis ar sevis izdaiļošanu un visas krāsas tikušas tērpam, ne olām! Ar lielu sajūsmu un radošu degsmi bērni kļūmi izlabo, un baltās olas lielajā grozā iegūst spožas krāsas. Ar ne mazāku sajūsmu un spieģšanu bērni un viņu vecāki skriešus dodas mežā meklēt zaķu izdētās olas. Veicas gandrīz visiem, bet

lielākā veiksmiece, mazā Elīna, atrod veselas piecas, par ko balvā no zaķa saņem goda lapu un īpašu olu. Olu ripināšana aizrauj arī pieaugušos. Ar sirsnīgiem aplausiem visi sveic uzvarētāju Rodrigo. Olu kauju uzvarētājas godā tiek Monta. Visbeidzot, bērni ar vecākiem piedalās zīmējumu konkursā par jaukāko ar krītu zīmēto zaķi. Te nu visi zaķi ir skaisti un amizanti! Bet sacensībā par skaistāk nokrāsoto olu pirmo vietu iegūst Madara.

Ikviens varēja arī labi izšūpoties, nobaudīt turpat uz ugunsкура kolceniņu Ilzes Sojas un Ineses Radeles vārīto pupiņu zupu. Virums izdevās teicams, un, galvenais, ka visiem pietika, kaut gan Ilze ik pa brīdim skandināja: «Vēl ir tikai desmit porcijas!» Varēja iegādāties arī Rutas Rezongas un Diānas Bergmanes izgatavotos rokdarbus.

Paldies svētku rīkotājiem, īpaši abiem Liieldienu zaķiem, kas kopā ar Dzintru nenogurstoši gādāja, lai būtu interesanti visiem!

Baiba Šuvcāne

Zaķa un Cāļa vadībā, saules staru spožumā 24. IV pils parkā aizrinājās Lielā diena. To raibu līdzēja darīt arī Smaida Šnikvalde.

— Tikko šķīlušais Cālis (Inga Apškrūma) neko daudz nesaprata, tāpēc Zaķis (Ruta Bērziņa) lūkoja ieskaidrot, ka parkā svinami pavasara saulgrieži. Cālis iedomājās Zaķi par radinieku, ja jau tam arī saistība ar olām, uz ko Zaķis atbildēja, ka viņš nes olas tikai reizi gadā, tieši šajā dienā.

Koncertā uzstājās mazie cālēni un gailēni, kā tas jau bija apsolīts pirms mazo talantu konkursa, — Krista Sudmale, Maija Freimute, Krista Ludevika, Evelīna Bernāne, Līva Bērzkalne, Žaklīna Ģigule un Endijs Landmanis. Daces Treinovskas pirmsskolas vecuma dejojāji *Dun-dang* nodancoja *Man bij viena liela vista, Cāļu deju* un *Dipu, dāpu, lācis nāk*. Braši uzstājās arī Rudītes Balķītes 6 mazie ķipari no bērnu dārza *Kurzemīte*.

Jaukāajā laikā apmeklētāju netrūka, un katrs varēja atrast sev tīkamas izrīcības. Bērni krāsoja gan lielās koka olas, gan Lillijas Glegļu vadībā to pašu darīja ar patiesajām jeb vistu olām, vā-

Jāņa Kovaļčuka foto

Novada domes deputātu pieņemšanas laiki maijā un jūnijā

Domes priekšsēdētājs Aldons Zumbergs pirmdienās 9.00–12.00 domes ēkā, 1. un 3. ceturtdienā 14.00–16.00 Kolkas pagasta pārvaldē.

Priekšsēdētāja vietnieks Guntis Pirvits 15. V 15.00–17.00 domes ēkā.

Gunta Abaja 16. V 16.00–18.00 pilī, Attīstības un plānošanas nodaļā, 1. VI 16.00–17.00 Kolkas pagasta pārvaldē.

Ēriks Bērzkalns 17. VI 8.00–10.00 domes ēkā.

Asja Felta 19. V 14.00–15.00 un 1.VI 12.00–13.00 SIA *Dundagas veselības centrs*.

Irina Jānberga 10. V 13.00–15.00 bērnu dārzā *Kurzemīte*.

Uldis Katlaps 9. VI 13.00–15.00 domes ēkā. Tija Liepa un Regīna Rūmniece 6. V 10.00–12.00 SIA *Kolkas ūdens telpās*.

Valdis Rande 25. V un 29. VI 14.00–16.00 SIA *Dundagas veselības centrs*.

Smaida Šnikvalde 3. V un 7. VI 10.00–11.00 Kultūras pilī.

Linda Vīksna 19. V 11.00–13.00 Dundagas Mākslas un mūzikas skolā.

Aigars Zadiņš 10. V 15.00–17.00 Kolkas pagasta pārvaldē.

Muzeju nakts Kubalu skolā Mūsmāj ciemiņ

Programma 14. V

19.00 – 19.15 Ciemiņ saņemšan. Kād vārd pa vakarbūšan.

19.15 – 20.00 Kubal skuls ciemiņ. Veclaik stāst, bilds un notikam.

20.00 – 20.40 Kād nekād skulote ciemiņ un tēj a ciemmaiz.

20.40 – 22.00 Mežsousters ciems un mūs tujke ciemiņ. Ciemes pe Pēterkužnik mājnikem.

22.00 – 23.00 Ciemiņ no Dižpilst. Dziesams un spēliņš.

23.00 – 01.00 Sveicans ciemmājem. Muodig vakar pastaig.

Ciemos pošoties un štāti vakaram izraugoties, var noderēt skolotāja Ernesta Dinsberga teiktais: «Visapkārt namu bija liels mežs un kungu pusē desmit līdz piecpadsmit soļus no lielajām ārdurvīm tāds muklains biežums, ka lai vilki tur taisa midzeni un līdz pat Jāņiem neizžuva».

Modīgā vakara pastaigā ejot, noderēs kabatas lukturītis vai GPS navigācijas ierīce. Uz tikšanas, ciemiņi!

Muzeja ļaudis

Al's Latgales Finanšu kompānija piedāvā aizdevumus pensionāriem.

Aizņemies atbildīgi! Talsos, Krišjāņa Valdemāra ielā 17, tālr. 63223707, 29159682.

Ar Dundagas novada Domes 30.03.2011. sēdes lēmumu Nr. 66 ir **uzsākta Dundagas novada Dundagas pagasta teritorijas plānojuma grozījumu izstrāde**. Par plānojuma izstrādes vadītāju apstiprināta Gunta Abaja. Rakstiskus priekšlikumus un ieteikumus plānojuma izstrādei var iesniegt novada domes kancelejā vai sūtīt uz adresi Pils iela 5 – 1, Dundaga, LV 3270 līdz 31.05.2011.

Dundagas novada Dome ar 30.03.2011. sēdes lēmumu Nr. 59 ir atcēlusi novada domes 29.09.2010. saistošos noteikumus Nr. 36 «Detālplānojums nr. 03/05/06 Kolkas pagasta Košraga ciema nekustamā īpašuma *Kalnāji* teritorijai, kadastra nr. 8862 003 0022».

Marija Gūtmane (1920)
Klāra Kaugure (1934)
Gunārs Kalmanis (1931)

«Dundadznieks» Nr. 8 (113)
2011. gada aprīlis.

Dundagas novada domes izdevums, iznāk divas reizes mēnesī, registrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā **3085**.

Adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Gunta Abaja, Baiba Dūda, Nauris Freimuts, Ģirts Kalnbirze, Velta Metene, Aivars Miška, Santa Namsone, Aldis Pinkens, Kristīne Savicka, Smaida Šnikvalde, Aiga Štrausa.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauz redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos snieguši amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervēja-mais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā. **Metiens:** 500 eks. **Internetā:** www.dundaga.lv/avize